

ZASTUPNIK U EUROPSKOM PARLAMENTU DAVOR ŠKRLEC

Zeleni LIST

BROJ 25/ VELJAČA 2017.

STOP GLYPHOSATE

U ovom broju:

Zabraniti glifosat i poljoprivrednicima u EU dati na raspolaganje pesticide niskog rizika

Opasnosti pesticida neonikotinoida za pčele

Škrlec postao jedini hrvatski zastupnik u Odboru za industriju, istraživanje i energiju

Seminar za poduzetnice u Dubrovniku

SADRŽAJ:

3 Uvodna riječ

4 Aktivnosti iz Europskog parlamenta

6 Građani odlučuju o sudbini glifosata

8 Opasnosti pesticida neonikotinoida za pčele

10 Novim pravilima moramo uskladiti rudarenje i zaštitu okoliša

11 Uspostavljanje EU platforme za dobrobit životinja

12 7. medjunarodna energetska konferencija o biomasi i OIE

13 Veliki odaziv na besplatnom seminaru za poduzetnice u Dubrovniku

14 Neobična statistika destimulira razvoj obnovljivaca u Hrvatskoj

Izdavač

Ured zastupnika u Europskom parlamentu
Davora Škrleca
Ulica Klementa Crnčića 18, 10000 Zagreb
tel.: +385 1 233 85 67
ISSN 1849-6059

Impressum

Glavni urednik: Davor Škrlec

Uredništvo: Alan Kečkeš, Tanja Poša,
Uroš Valentino Saraja, Nataša Vistrička

Suradnici u ovom broju: Matea Klarić, Mislav
Mihaljević

Autor fotografije na naslovnici: NP Plitvička jezera

KONTAKTI UREDA

Ured u Bruxellesu:

Parlement européen
Bât. Altiero Spinelli
04E258
60, rue Wiertz / Wiertzstraat 60
B-1047 Bruxelles/Brussel
Tel.: +32(0)2 28 45828
Fax.: +32(0)2 28 49828
e-mail: davor.skrlec@europarl.europa.eu

Ured u Strasbourgu:

Parlement européen
Bât. Louise Weiss
T05115
1, avenue du Président Robert Schuman
CS 91024
F-67070 Strasbourg Cedex
Tel.: +33(0)3 88 1 75828
Fax.: +33(0)3 88 1 79828

Ured u Zagrebu:

Adresa: Ulica Klementa Crnčića 18, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 233 8567
Fax.: +385 (0)1 230 6112
E-mail: office-MEP@davor-skrlec.eu

Ured u Splitu:

Adresa: Ljudevita Posavskog 14, 21000 Split
Mob.: +385 (0)99 384 6272
E-mail: office-SPLIT@davor-skrlec.eu

Ured u Osijeku:

E-mail: office-OSIJEK@davor-skrlec.eu

www.davor-skrlec.eu

UVODNA RIJEČ

Drage čitateljice i čitatelji,

u novom broju Zelenog lista, pored mnoštva aktualnih tema, donosimo detalje inicijative pokrenute od strane građana kojom se od Komisije traži da državama članicama predloži zabranu štetnog glifosata. O štetnosti glifosata već je mnogo rečeno, međutim, konačna odluka o njegovoj upotrebi i dalje visi u zraku. Građanska inicijativa jedan je od demokratskih instrumenata Unije putem koje građani mogu direktno utjecati na europske politike pa je ovo ujedno i prilika za njegovu konačnu zabranu. Naime, prikupi li inicijativa u godinu dana milijun potpisa potpore građana iz najmanje sedam država članica, Komisija će morati reagirati u roku od tri mjeseca, donijeti odluku o prihvaćanju ili neprihvaćanju prijedloga inicijative te u konačnici predložiti državama članicama zabranu glifosata koja će onda biti obvezujuća za cijelu EU. Kako bismo dali svoj doprinos, u Hrvatskoj je za ispunjavanje kvote i uspješnost inicijative potrebno prikupiti 8250 potpisa. Pozivam stoga ovim putem sve građane i udruge u

Hrvatskoj, kao i vas dragi čitatelji, da svojim glasom direktno utječete na kreiranje europskih zakona i jasno iskažete svoje mišljenje o zabrani upotrebe glifosata u EU. Vjerujem kako će velika većina građana EU-a biti protiv daljnje upotrebe ovog najčešće korištenog i potencijalno kancerogenog herbicida koji ima brojne negativne učinke, kako za okoliš, tako nažalost i za ljudsko zdravlje.

Vaš zastupnik u Europskom parlamentu,

Davor Škrlec

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'D Škrlec', written in a cursive style.

AKTIVNOSTI IZ EUROPSKOG PARLAMENTA

Škrlec postao jedini hrvatski zastupnik u Odboru za industriju, istraživanje i energiju

Zastupnik Zelenih/ESS-a Davor Škrlec postao je članom Odbora za industriju, istraživanje i energiju Europskog parlamenta. Radi se o najutjecajnijem Odboru koji suodlučuje i donosi zakonodavne akte u području europske industrijske i energetske politike, istraživanja i digitalizacije. Odbor za industriju, istraživanje i energiju (ITRE) broji 67 članova od kojih do sada niti jedan nije bio iz Hrvatske pa će ovim putem zastupnik Škrlec imati najbolji uvid u kojem smjeru se kreće europska energetska politika i kako na vrijeme Hrvatska može iskoristiti svoje potencijale i prilagoditi se novim izazovima.

U procesu stvaranja Europske energetske unije i jedinstvenog digitalnog tržišta, Odbor za industriju, istraživanje i energiju ima presudnu riječ kada je u pitanju donošenje novih zakonodavnih paketa. Budući da se u Hrvatskoj vodi rasprava o novoj energetske strategiji, smatrao sam važnim uključiti se u kreiranje europskog zakonskog okvira i smjernica koje će utjecati i na Hrvatsku. Čini mi se da Hrvatska još uvijek luta oko toga kako bi trebala izgledati njena energetska politika pa ću kroz rad u Odboru moći pružiti savjet i točnu informaciju u kojem smjeru ide europska energetska i klimatska politika te kako se Hrvatska prema svojim raspoloživim potencijalima može najbolje prilagoditi, ne stvarajući pritom prepreke pojedinim tehnologijama ili čak putem krivih statističkih podataka onemogućavati razvoj obnovljivih izvora energije.“ – izjavio je Škrlec.

ŠKRLEC POZDRAVLJA REZOLUCIJU O VIZAMA ODBORA ZA GRAĐANSKE SLOBODE

Na sjednici Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove Europskog parlamenta izglasan je prijedlog rezolucije kojom se hitno poziva Europsku komisiju da prema načelu reciprociteta u roku od dva mjeseca uvede vizu državljanima trećih zemalja koje nisu ukinule vizu građanima EU-a. Podsjetimo, budući da je Komisija bila pravno obvezana do 12. travnja 2016. uvesti vizu državljanima Sjedinjenih Američkih Država koje nisu ukinule vizu građanima Hrvatske, Poljske, Bugarske, Rumunjske i Cipra, zastupnik Davor Škrlec uputio je pismo

predsjedatelju Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE), Claudiu Moraesu, kojim zbog kršenja načela reciprociteta hitno traži pokretanje procedure pred Sudom Europske unije. „Očekujem kako će ova rezolucija potaknuti Komisiju na hit-

nu reakciju i donošenje odluke kojom će se napokon provesti načelo reciprociteta. Ukoliko Sjedinjene Američke Države ne ukinu vize za hrvatske i ostale diskriminirane europske građane, Europska unija dužna je zaštititi njihova prava. Ako Europska komisija nije spremna poštovati zajednička europska pravila, Europski parlament bit će primoran zahtijevati njezinu odgovornost pred Sudom Europske unije. Jedino na taj način moguće je zadržati dosljednu politiku i vratiti povjerenje građana u europske institucije.“ – poručuje Škrlec. Prijedlog rezolucije naći će se na dnevnom redu plenarne sjednice Europskog parlamenta već početkom ožujka.

POSTIGNUT DOGOVOR O NIŽIM CIJENAMA ROAMINGA

Nakon dugotrajnih pregovora između Europskog parlamenta, Vijeća EU-a i Europske komisije, sinoć je postignut konačni dogovor u vezi cijena roaminga na području Europske unije. Dogovoreno je kako će od 15. lipnja veleprodajna cijena poziva u roamingu iznositi najviše 0,032 eura po minuti, a cijena SMS poruke 0,01 euro. Što se tiče podatkovnog prometa, tijekom godina cijena će postepeno padati kako bi se do 2022. godine dostigao iznos od 2,5 eura po gigabajtu. "Europski parlament je u konačnom dogovoru s Vijećem i Komisijom uspio osigurati niske cijene za potrošače u korištenju usluga roaminga. Tarife su znatno smanjene kako bi se i mali operateri lakše natjecali s velikim telekomunikacijskim kompanijama. Ishod pregovora je veliki uspjeh Europskog parlamenta jer je, za razliku od Vijeća i Komisije, zaštitio interese građana, a ne samo interese nekoliko velikih telekom operatera. Postavljanjem znatno nižih cijena, troškovi roaminga uskoro će tako postati stvar prošlosti." – izjavio je zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec.

SVEOBUHVAJNI GOSPODARSKI I TRGOVINSKI SPORAZUM IZMEĐU EU-A I KANADE

Za razliku od spornog TTIP-a, CETA je kvalitetniji sporazum koji Hrvatskoj daje znatno veće prednosti u pogledu investicijskih i trgovačkih odnosa s Kanadom nego dosadašnji bilateralni sporazum koji smo sklopili prije pristupanja Europskoj uniji. Imajući u

vidu i značajnu hrvatsku dijasporu u Kanadi, CETA će omogućiti lakši pristup hrvatskih proizvoda kanadskom tržištu te tako potaknuti domaću proizvodnju, osobito u sektoru poljoprivrede i ekološki proizvedene hrane. Razumijem stav kolega iz grupacije Zelenih, ali smatram kako ne treba uvijek biti apriori protiv trgovačkih sporazuma. Kanada nije isto što i SAD, a s obzirom na sve novonastale okolnosti u međunarodnim odnosima, Europskoj uniji su potrebni snažni preoceanski partneri s kojima dijelimo iste vrijednosti ako želimo konkurentno gospodarstvo na globalnoj razini. Po pitanju radničkih prava, zaštite okoliša, javnih usluga i sigurnosti hrane, čemu osobno pridajem najviše pozornosti, Europska unija i dalje zadržava svoje visoke standarde zbog čega vjerujem u obostanu korist CETA-e, kako za naše građane i male i srednje poduzetnike, tako i za europsko društvo u cjelini.

ULOGA ZVIŽDAČA U ZAŠTITI FINANCIJSKIH INTERESA EU-A

Klub zastupnika Zeleni/ESS konstantno vrši pritisak na Europsku komisiju, te sam iz tog razloga podržao usvajanje Izvješća Odbora za proračunsku kontrolu o zaštiti zviždača.

U tom Izvješću, Europski parlament upućuje snažan poziv za zaštitu zviždača, uključujući i poseban zahtjev za postavljanje neovisnog tijela za primanje pritužbi o prijevari u proračunu Europske unije. U Izvješću se također poziva Komisiju da dostavi Prijedlog za zaštitu zviždača u državama članicama prije kraja godine.

PRIORITETI ZA 61. SJEDNICU KOMISIJE UN-A O STATUSU ŽENA

Na plenarnoj sjednici u Strasbourgu, 13.veljače 2017.godine, podržao sam izvješće s prijedlogom preporuke Europskom parlamentu o prioritetima Europske unije za 61. zasjedanje Komisije UN-a o statusu žena. Razlog je taj što su žene, na svakoj razini obrazovanja, za rad iste vrijednosti, sustavno plaćene manje od muškaraca. Neravnopravnost spolova je globalni problem koji zahtjeva intervenciju s ciljem postizanja potpune ravnopravnosti te ekonomskog osnaživanja žena. Prioritetima ovogodišnje Komisije o statusu žena ponovno se potvrđuje globalna predanost Pekinškoj platformi za djelovanje, pri čemu se naglasak stavlja na opće uvjete za osnaživanje žena i djevojaka, njihovo ekonomsko jačanje te savladavanje prepreka na tržištu rada, kao i osiguranje ravnopravnog udjela na svim razinama odlučivanja. Kako bi se općenito poboljšao položaj žena na tržištu rada potrebna je primjena rodnog budžetiranja, kao sredstva uvođenja načela ravnopravnosti spolova. Osim toga, potrebno je promicati nova ulaganja u socijalnu skrb, obrazovanje i zdravstvenu skrb, te je potrebno uvesti i unaprijediti politike za rješavanje fenomena političkog nasilja nad ženama, uključujući i fizičko nasilje, zastrašivanje i on-line uznemiravanje. Na globalnoj razini, ne samo na razini Europske unije, potrebno je promovirati koncept borbe protiv višestruke diskriminacije kroz intersekcijske analize, uz pomoć svih tijela UN-a.

<https://sign.stopglyphosate.org/>

Građani odlučuju o sudbini glifosata

Prikupi li inicijativa u godinu dana milijun potpisa potpore građana iz najmanje sedam država članica, a u **Hrvatskoj** je za ispunjavanje kvote potrebno **8250** potpisa, Komisija će morati reagirati u roku od tri mjeseca, donijeti odluku o prihvaćanju ili neprihvatanju prijedloga inicijative te u konačnici predložiti državama članicama zabranu glifosata koja će onda biti obvezujuća za cijelu EU.

Zastupnik u Europskom parlamentu i član Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane Davor Škrlec pozdravlja početak prikupljanja potpisa europske građanske inicijative koja od Komisije traži da državama članicama predloži zabranu glifosata, izmijeni postupak odobravanja pesticida te da odredi razinu na koju se mora smanjiti upotreba pesticida, a koja će biti obvezujuća u cijeloj EU. Podsjetimo, tijekom lipnja prošle godine Komisija je donijela odluku o privremenom tehničkom produljenju korištenja glifosata od 18 mjeseci na području EU-a sve dok Europska agencija za kemijske proizvode (ECHA) ne donese svoje mišlje-

nje o sigurnosti upotrebe spornog herbicida koje se očekuje do kraja 2017. godine.

“Prošle godine svjedoci smo brojnih neuspjelih pokušaja država članica da se slože oko daljnje autorizacije glifosata na području EU-a, što je bila jasna poruka Europskoj komisiji da mora povući prijedlog o produljenju dozvole za upotrebu glifosata. Stoga pozdravljam pokretanje europske građanske inicijative o ovom izrazito važnom pitanju te vjerujem kako će velika većina građana EU-a biti protiv daljnje upotrebe ovog najčešće korištenog i potencijalno kancerogenog herbicida koji ima brojne negativne

učinke za okoliš i ljudsko zdravlje. Prikupi li inicijativa u godinu dana milijun potpisa potpore građana iz najmanje sedam država članica, a u Hrvatskoj je za ispunjavanje kvote potrebno 8250 potpisa, Komisija će morati reagirati u roku od tri mjeseca, donijeti odluku o prihvaćanju ili neprihvatanju prijedloga inicijative te u konačnici predložiti državama članicama zabranu glifosata koja će onda biti obvezujuća za cijelu EU. Pozivam sve građane i udruge u Hrvatskoj da putem ove inicijative direktno utječu na kreiranje europskih zakona i jasno iskažu svoje mišljenje o zabrani upotrebe glifosata u EU.” - poručuje Škrlec.

ZABRANITI GLIFOSAT I POLJOPRIVREDNICIMA U EU DATI NA RASPOLAGANJE PESTICIDE NISKOG RIZIKA!

Tjedan dana nakon pokretanja europske građanske inicijative s ciljem zabrane upotrebe herbicida na bazi glifosata u EU i postavljanje široko obvezujućih ciljeva za smanjenje upotrebe pesticida, zastupnici su velikom većinom usvojili u četvrtak, 16. veljače, rezoluciju Europskog parlamenta kojom se poziva na povećanu dostupnost pesticida niskog rizika na tržištu Europske unije, s naglaskom na one biološkog porijekla.

Pesticidi biološkog podrijetla baziraju se na mikroorganizmima i biljkama, bio-deriviranim kemikalijama ili polu kemikalijama (kao što su feromoni i različita eterična ulja) i njihovim nusproizvodima. U Europskoj uniji, aktivne supstance odobrene su na razini Unije i regulirane u skladu s U-

redbom (EZ) br. 1107/2009, dok se odobrenje proizvoda koji sadrže te aktivne tvari nalazi u nadležnosti država članica. Trenutno je u Europskoj uniji odobreno samo sedam aktivnih supstanci koje su klasificirane u kategoriji "niskog rizika", od čega je šest biološkog podrijetla. Zastupnici u Europskom parlamentu žele povećati dostupnost takvih bioloških proizvoda koji će poljoprivrednicima pomoći u zaštiti od štetočina.

U cilju promicanja razvoja i korištenja novih niskorizičnih bioloških proizvoda za zaštitu bilja, zastupnici smatraju kako procjena njihove učinkovitosti i rizika, te njihove sposobnosti da odgovore na okolišne, zdravstvene i ekonomske potrebe poljoprivrednog sektora, treba biti kreirana na način da se ne ometa njihov razvoj i ulazak na

tržište. Stoga je Europski parlament pozvao danas Europsku komisiju da podnese prije kraja 2018. godine prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Uredbe (EZ) br. 1107/2009, s ciljem uspostavljanja procesa fast-track evaluacije, autorizacije i registracije niskorizičnih pesticida biološkog podrijetla.

U rezoluciji se također naglašava potreba za definiranjem "proizvoda za zaštitu bilja biološkog podrijetla" koja bi obuhvatila pesticide koji sadrže aktivne tvari na bazi mikroorganizama ili molekula koje već postoje u prirodi, nastale iz prirodnih procesa ili sintetičkim putem. Ovakve pesticide trebalo bi razlikovati od onih koji sadrže aktivnu tvar čija sintetska molekula ne postoji u prirodi.

Izvor: Greens/EFA

Opasnosti pesticida neonikotinoida za pčele

Istraživanja su uočila anomalije u ponašanju pčela, dezorijentiranost zbog koje pčele ne mogu pronaći svoju košnicu, prestale su "plesati" kako bi ostalim pčelama pokazale put prema nalazištu hrane te su se čak prestale brinuti za potomstvo. Razlog tome je pesticid **neonikotinoid** koji je sličnog sastava kao i nikotin u cigaretama, djeluje na pčele poput droge koje postaju "ovisne" i traže polja tretirana tim pesticidom.

Važnost pčela najbolje potkrepljuje podatak da pčele obave 80% oprašivanja biljaka od strane insekata. Vrijednost te "operacije" pčela na globalnom nivou procjenjuje se na najmanje 142 milijarde eura godišnje. Godinama svjedočimo smanjenju populacije pčela. Naime, od 1850. godine istrijebljeno je 23 vrste pčela i osa koje oprašuju biljke. Razlog tog problema dugo je bio nepoznat i zbunjivao je znanstvenike koji su se bavili tim pitanjem. Čini se da je do njihove propasti došlo zbog promjene u načinu na koji se uzgajaju poljoprivredne kulture. Tijekom provedena istraživanja vezanih uz razloge sma-

njivanja populacije, primijećene su anomalije u ponašanju pčela. Uočena je dezorijentiranost zbog koje pčele nisu mogle pronaći svoju košnicu, prestale su "plesati" u košnici kako bi ostalim pčelama pokazale put prema nalazištu hrane te su se čak prestale brinuti za potomstvo. Zbog toga je došlo do opustošenja košnica, a pčele ličinke su ugibale od gladi.

Znanstvenici su zaključili da je vjerojatni razlog za takvo zbunjivo ponašanje pčela pesticid koje se miješa u sredstvo za zaštitu biljaka i koji je baziran na neonikotinoidu. Sličnog sastava kao i nikotin u cigaretama,

djeluje na pčele poput droge koje čak postaju "ovisne" i traže polja koja su tretirana tim pesticidom. Pesticidi na bazi neonikotinoida pojavili su se početkom 1990-ih i od tada se njihova upotreba ubrzano povećavala. Zbog toga što je pesticid topljiv u vodi, vrlo lagano pronalazi put kroz korijen i širi se preko cijele biljke te na taj način štiti od biljnih insekata koji se hrane lišćem i drugim dijelovima biljke. Samo 5% pesticida "povuče" biljka koja se želi tretirati, a ostatak odlazi u okoliš i djeluje na njega iako on nije bio prvotna "meta" prilikom tretiranja. 2011. godine zabilježena je upotreba ovog pesti-

da na najmanje 79% polja u SAD-u. Walter Haefeker, predsjednik Europske udruge profesionalnih pčelara (EPBA) traži potpunu zabranu upotrebe tog pesticida u poljoprivredi uz objašnjenje da su ta sredstva nervni otrovi. 2008. godina je bila posebno teška te su u njoj zabilježeni neviđeni razmjeri ugibanja rodova pčela. Također, pesticid je pronalazio put u tlo i u podzemne vode pri čemu su stradavali i drugi insekti, a i ptice koje se hrane insektima su onda umirale od gladi.

Navedeno upućuje u vrlo jednostavno rješenje problema: zabranu klotianidina, imidakloprida i tiametoksam kako bi se spasila populacija pčela u Europi. Pesticid se tvornički miješa u pripremu sjemena, pa poljoprivrednik ni ne mora razmišljati o mjerama zaštite. Do problema dolazi jer kemijska industrija predvođena njemačkim koncernom Bayer CropScience i švicarskim koncernom Syngenta ne dijeli isto mišljenje. Oni uporno tvrde kako njihov pesticid nije povezan s odumiranjem pčela, već je razlog tomu zlokobna grinja varroa destructor koja napada košnice te kako bi apsurd bio još veći nude novo kemijsko "rješenje" za ovaj problem.

Tijekom 2012. godine dvije studije visokog profila pokazale su da izloženost neonicotinoida u peludi i nektaru može imati ozbiljne posljedice na navigaciju i smrtnost pčela (Henry et al. 2012) te razvoj kolonija s maticom (Whitehorn et al. 2012). Kao odgovor na ovaj problem Europska agencija za sigurnost

Beekeeper with a handful of dead bees in Germany
© Fred Dott / Greenpeace

nost hrane (EFSA), tijelo za regulatorni nadzor kemikalija koje se koriste u poljoprivredi, tražila je procjenu rizika za tri najkorištenija poljoprivredna pesticida na bazi neonicotinoida (klotianidin, imidakloprid i tiametoksam). Na temelju dostupnih rezultata EFSA preporuča moratorij o korištenju neonicotinoida pri tretiranju biljnih kultura. Moratorij je prihvaćen i proveden od strane Europske komisije krajem 2013. godine. Ipak, moratorij se ne odnosi na tretiranje svih poljoprivrednih kultura, poput uljane repice. U međuvremenu je populacija divljih oprašivača pod velikim pritiskom u cijeloj Europi, a zabrinjava i podatak da je broj insekata sada čak 37% niži od prirodnog nivoa.

Uz sve više dokaza koji idu u

prilog potpunoj zabrani upotrebe pesticida na bazi neonicotinoida, potrebno je zauzeti jasan stav i riješiti ovaj gorući problem na najvišoj europskoj razini. Interesi poljoprivrednika i pčelara po ovom pitanju bi se trebali poklapati, jer čak 84% poljoprivredne proizvodnje u EU zavisi upravo od pčelara i divljih oprašivača.

Međutim, usprkos tome, razni poljoprivredni lobiji, ali i mnoga udruženja poljoprivrednika i dalje pružaju jak otpor eventualnoj potpunoj zabrani neonicotinoida.

Izvor teksta: Greenpeace - The Environmental Risk of Neonicotinoid Pesticides

Tekst : Mislav Mihaljević

Davor Škrlec za *The Parliament Magazine*:

Novim pravilima moramo uskladiti rudarenje i zaštitu okoliša

Europska komisija mora poslušati zahtjeve Europskog parlamenta o zabrani cijanida, kaže Škrlec.

Rudarski otpad predstavlja 30 posto ukupnog otpada u Europskoj uniji. Kružna ekonomija mora riješiti ovaj problem iz perspektive produženog "životnog ciklusa" materijala. Zakonodavni okvir o otpadu već je pripremio put za uspostavu jednakih uvjeta, što je od velike važnosti za daljnju uspostavu sekundarnog tržišta sirovinama. Razina tehnološkog razvitka država članica se razlikuje. Dok se otpad u jednoj državi članici smatra smećem, u drugoj on može predstavljati vrijedan resurs. Stoga je potrebno razviti usklađene kriterije na razini Europske unije kojima ćemo poticati duži "rok trajanja" određenih materijala. Podržavam referentni dokument o najbolje raspoloživim tehnikama (BREF) koji je razvila Europska komisija, pogotovo u vidu značajnog tehnološkog napretka otkako je Direktiva o rudarskom otpadu ugledala svjetlo dana. Navedeni dokument bi svakako trebao uzeti u obzir kružnu ekonomiju. Pozivam stoga Komisiju da u što skorijem roku poduzme potrebne korake za što bolju provedbu principa kružne ekonomije. Europski parlament zatražio je zabranu cijanida rezolucijom iz 2010. godine. Tada je Komisija pokušavala uvjeriti zastupnike Europskog parlamenta o nepostojanju adekvatne zamjene

cijanida pri vađenju zlata iz rudnika te kako će njegova zabrana dovesti do diskontinuiteta provedbe procesa vađenja. Čak i tijekom nedavne razmjene mišljenja na naše izvješće, Komisija je inzistirala na tome da je upotreba cijanida sigurna, dok god se poštuje sama Direktiva. Ipak, rizici za okoliš su i dalje visoki, osobito iz razloga što države članice imaju značajne probleme u samom prijenosu Direktive o rudarskom otpadu. Recentne studije pokazuju da upotreba neotrovnog kukuruznog škroba može zamijeniti cijanid u slučaju rudnika zlata, te može biti i učinkovitija pri vađenju zlata. Nije jasno kako je Komisija mogla pogrešno shvatiti sistem izvještavanja. Mjesta za interpretaciju shvaćanja obveza izvještavanja država članica ne smije biti jer su post-katastrofalni utjecaji na okoliš i zdravlje sasvim jasni. Izvještavanje mora biti transparentno kako bi nam ponudilo potpunu sliku o provedbi, što nadalje

omogućuje i praćenje kvalitete, a potom i bolju provedbu same Direktive. Europska unija mora biti odgovorna i moralna te se oštro zauzeti da navedeni učinci ostanu neprihvatljivi. Ne smijemo izbjeći vlastite probleme te ih ostaviti na teret zemljama u razvoju. Svi bismo trebali iskoristiti ovu priliku te poboljšati provedbu Direktive o rudarskom otpadu. Konkretnije, trebali bismo se usredotočiti na poboljšanje praćenja i izvještavanja podataka. Komisija treba razviti smjernice o provjeri i reviziji upitnika za izvještavanje. Zabrana rudarske tehnologije na bazi cijanida je zahtjev jasan još od 2010. godine kojeg Parlament danas opet ponavlja. Zastupnici ovaj put očekuju bolji odgovor Komisije. Europska unija odlučila je uspostaviti kružnu ekonomiju; sada je vrijeme da Komisija usmjeri u tom pravcu i ovu Direktivu o rudarskom otpadu te na taj način uskladi rudarstvo kao djelatnost sa zahtjevima okoliša.

INTERGRUPA ZA ZAŠTITU I DOBROBIT ŽIVOTINJA U EUROPSKOM PARLAMENTU

Uspostavljanje EU platforme za dobrobit životinja

Kao član Intergrupe za dobrobit i zaštitu životinja u Europskom Parlamentu zastupnik Davor Škrlec podržao je dvije inicijative prema Europskoj komisiji u korist poboljšanja zaštite i prava životinja u Europskoj uniji.

Pismo za povjerenika Vellu

Željeli bismo Vam skrenuti pažnju na članak 10 Direktive 2010/63/EU o zaštiti životinja koje se koriste u znanstvene svrhe kojim se predviđa da će Komisija provesti studiju izvedivosti te ju objaviti ne kasnije od 10. studenog 2017. godine, kako bi u okviru ove Direktive, procijenila zdravlje i dobrobit životinja. Članak 58 nadalje nalaže kako bi "Komisija trebala preispitati ovu Direktivu do 10. studenog 2017. godine, uzimajući u obzir napredak u razvoju alternativnih metoda koje za sobom ne povlače iskorištavanje životinja". Godinu dana prije roka predviđenog Direktivom Vam šaljemo ovo pismo kojim tražimo više informacija o postupku preispitivanja koji Komisija namjerava provesti tijekom 2017. godine, posebno glede samog rasporeda i formata cijelog postupka. Također bismo Vas željeli upozoriti na činjenicu kako nam je mnogo dionika prijavilo nepravilnu primjenu velikog broja odredbi Direktive u određenim zemljama članicama. Za potpunu zamjenu postupaka korištenja živih životinja u znanstvene i obrazovne svrhe, čim to bude znanstveno moguće, nedostaju financijska, tehnička i zakonodavna sredstva. Stoga bismo Vas željeli zamoliti, poštovani povjereniče, za konkretne brojke o provedbi Direktive 2010/63/EU, pogotovo one vezane za razvoj prakse testiranja na životinjama u Europskoj uniji od 2010. godine.

Pismo za povjerenika Andriuka-itisa

Uspostavljanje EU platforme o dobrobiti životinja pravovremena je prilika za uključivanje EU institucija, država članica i neprofitnih organizacija u dijalog o temi koja je predmet interesa velike većine EU građana. U pogledu tema koje će se raspravljati pod ovim formatom vodimo se odlukom Komisije iz siječnja ove godine o osnivanju Platforme, kao i natječajem za izbor članova Platforme te indikacija o sadržajnom opsegu Platforme. Dobrobit životinja uzgojenih za hranidbene potrebe, lanac opskrbe hranom, tržišna vrijednost proizvoda Unije na globalnoj razini, jasna su žarišta ove platforme. Problemi kao što su krijumčarenje kućnih ljubimaca mogu biti riješeni isključivo na razini cijele Unije sveobuhvatnim pristupom koji uključuje Europsku komisiju, Europski parlament i države članice, ali i agencije, graničnu kontrolu te veterinarska tijela. Platforma je stoga idealan forum koji će angažmanom, dijalogom i fokusom na bolju provedbu postojećih zakona pomoći Uniji u aktivnom rješavanju ove nemoralne trgovine. Pozivamo stoga Europsku komisi-

ju da uključi temu o dobrobiti kućnih ljubimaca u teme obrađivane Platformom o dobrobiti životinja te da se navedena tema u okviru Platforme adekvatno obrađuje, što uključuje i mogućnost uključivanja stručnjaka po ovom pitanju u proces odlučivanja unutar Platforme. Komisija redovito daje naznake da će rješavanje problema ilegalne trgovine uključiti pod Platformu te je u nekoliko navrata izjavila kako je na državama članicama da razvijaju potrebne alate i postupke u svrhu obavljanja službene kontrole kojom bi se provjeravala sukladnost s važećim propisima, no i za samu bolju provedbu postojećeg EU i nacionalnog zakonodavstva. Države članice imaju svoju ulogu u rješavanju ilegalne trgovine, no vjerujemo kako ovaj problem treba biti koordiniran primarno na EU razini, posebno s obzirom da ilegalna trgovina nadilazi samu dobrobit životinja te utječe također na zdravlje ljudi, zaštitu potrošača i nesmetano funkcioniranje unutarnjeg EU tržišta. Ova pitanja nemaju nacionalne granice, već se tiču svih nas. Vjerujemo kako ćete poduzeti odgovarajuće napore kako bi pitanje dobrobiti kućnih ljubimaca postalo tematska rasprava u okviru Platforme o dobrobiti životinja. Radi se o idealnoj prilici za rješavanje problema ilegalne trgovine kućnim ljubimcima te o koraku naprijed ka adekvatnoj zaštiti milijuna kućnih ljubimaca čije blagostanje je od iznimne važnosti velikom broju građana Unije.

7. Međunarodna energetska konferencija o biomasi i obnovljivim izvorima energije

Najavljeno uvođenje trošarina na proizvodnju energije iz biomase predstavlja eutanaziju svih ulagača u kogeneracijska postrojenja i pripadajuće proizvođače drvnog peleta, poruka je koja se na početku 7. međunarodne energetske konferencije o biomasi i OIE, koja se održala 24. veljače u Zagrebu u organizaciji Hrvatskog drvnog klastera i CROBIOM-a, Hrvatske udruge biomase. Konferencija je okupila preko 250 sudionika iz nadležnih ministarstava, agencija i predstavnika udruga s europske i nacionalne razine.

Nema retroaktivnih mjera, trošarine se uvode na fosilna goriva, to je politika Europske komisije, rekao je na otvaranju hrvatski zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec. Nužna je sinergija svih javnih politika, što u Hrvatskoj trenutno izostaje. Prema podacima EUROSTAT-a, Hrvatska je ispunila cilj od 20 % udjela energije iz OIE, no treba uzeti u obzir činjenicu da se to uglavnom odnosi na energiju iz vjetra. Može se dogoditi da Europska komisija pokrene postupak provjere kršenja propisa, i pitanje je kako se postaviti, istaknuo je Škrlec. Predsjednik Svjetske asocijacije za biomasu (World Bioenergy Association), dr. Heinz Kopetz govorio je o ulozi biomase u prilagodbi klimatskim promjenama. Porast koncentracije CO₂ u atmosferi rezultat je prvenstveno spaljivanja fosilnih goriva, rekao je Kopetz, naglasivši kako je tu praksu potrebno radikalno smanjivati, s ciljem potpunog napuštanja do 2040. godine. Moramo uvesti trošarine na fosilna goriva, istaknuo je Kopetz, rekavši kako je to ustaljena praksa u razvijenim zapadnim državama, poput Švedske,

gdje je taj iznos 112 EUR/toni CO₂. Tržište peleta u svijetu doživljava svojevrsan boom, a Europa je predvodnik tog trenda, izjavio je predsjednik Europskog vijeća za pelet, Eric Vial. Podržavamo CROBIOM i sve naše članove na tom putu suočavanja s krivim percepcijama te se nadamo da će se javnost upoznati sa svim doprinosima energije iz biomase te da će one biti utkane u javne politike. Predstavljen je i niz tehnoloških inovacija i najboljih europskih praksi u proizvodnji biomase i energije iz drva, uglavnom iz Austrije te iz Češke i Italije. U Hrvatskoj je još uvijek prisutan investicijski val u kogeneracijska postrojenja, a projektanti, investitori, bankari i

tvrtke raspravljali su o isplativo-
sti projekata. Regionalna energetska agencija SZ Hrvatske (REGEA) predstavila je projekt za uspostavu samoodrživih bioenergetskih naselja - BioVill, financiran iz fondova EU. Na glavnoj panel raspravi zaključeno je kako će eutanazija tvrtki koje su ulagale desetine milijuna eura u proizvodnju električne energije ili proizvodnju ekološkog goriva drvnog peleta smanjiti zaposlenost u ruralnim područjima, što će nesumnjivo dinamizirati iseljavanje. Rasprava o odnosima lokalne, regionalne i centralne vlasti ima smisla ako svaki građanin i svako područje ima pravo temeljem svog rada, na temelju uzajamnosti, uživati u blagostanju.

Veliki odaziv na besplatnom seminaru za poduzetnice u Dubrovniku

Ured zastupnika u Europskom parlamentu Davora Škrleca organizirao je 21. veljače u Dubrovniku četvrti u nizu besplatnih jednodnevnih seminara za poduzetnice s ciljem podizanja razine sudjelovanja ženske populacije u poslovnim i gospodarskim aktivnostima Hrvatske.

Polaznice su putem seminara mogle saznati iz prve ruke kako pokrenuti vlastiti posao, otvoriti i registrirati obrt, predstaviti se potencijalnim klijentima, iskoristiti prednost informacijskih tehnologija i uspjeti u poduzetničkom okruženju.

“Iako u Europskoj uniji čak 52 posto čine žene, tek 34 posto njih može se svrstati u poduzetnice, što nam pokazuje kako su ženska kreativnost i poduzetnički potencijal nedovoljno iskorištene kategorije unutar cijele Unije. Pojačano sudjelovanje žena u poduzetništvu osigurava ne samo stvaranje

novih poslovnih mogućnosti, već i povećanje konkurentnosti među tvrtkama, a i čitavim gospodarstvima. Mislim da su se žene počele buditi i da su krenule u pravom smjeru o čemu svjedoči i veliki broj žena koje zanima kako osnovati svoje poduzeće, kako se prezentirati i prodati te naučiti vještine koje im u tome mogu pomoći. Na sreću, izašli smo iz krize, ali su mnoge žene za vrijeme krize ostale bez posla i to u najboljim godinama kako nije bilo adekvatnih radnih mjesta i odlučile učiniti nešto za sebe, odnosno, uzeti stvari u svoje ruke. Mlađe generacije su drugačije i njima

je poduzetništvo i rizik ipak nešto s čime se bolje nose.” – izjavio je Škrlec. Dubrovačko-neretvanska županija ima sve blagodati klime, mora i sunca, a i ostalih potencijala za razvoj održivog turizma. U godini održivog turizma proglašenoj od strane UN-a fokus mora biti usmjeren na gospodarske aktivnosti koje potiču otvaranje zelenih radnih mjesta. Žene bi se u tom slučaju mogle posvetiti razvoju inovativnih uslužnih djelatnosti, proizvodnji autohtonih proizvoda i ekološki uzgojene hrane, organizaciji različitih turističkih sadržaja i zanimljivih događanja.

INTERVJU za portal Energetika-net

Neobična statistika destimulira razvoj obnovljivaca u Hrvatskoj

Europarlamentarac Davor Škrlec postao je zamjenski član u Odboru Europskog parlamenta za industriju, istraživanje i energiju (ITRE), gdje se raspravljaju najvažnije europske politike. U intervjuu za naš portal komentirao je razvoj obnovljivih izvora energije u Hrvatskoj, politiku financiranja projekata u energetici iz EU fondova, status plina i probleme s otpadom. Razvoj obnovljivaca u Hrvatskoj bio je klijetelistički i treba mijenjati, smatra Škrlec.

Postali ste zamjenski član u parlamentarnom Odboru za industriju, istraživanje i energiju (ITRE), na kojem se kreiraju politike u energetici. U kojem smislu Hrvatska može profitirati od vašeg statusa?

U Hrvatskoj se vodi rasprava oko nove energetske strategije a ja sam uključen u kreiranje zakonodavstva u energetskom sektoru pa mislim da bi bilo mudro iskoristiti poziciju koju Hrvatska može dobiti u tom odboru. Čini mi se da Hrvatska dosta

luta oko toga kako bi trebala izgledati njezina politika pa preko mene bar može dobiti ispravnu informaciju u kojem smjeru ide europska energetska i klimatska politika i kako se Hrvatska prema svojim raspoloživim potencijalima tome može najbolje prilagoditi, ne stvarajući prepreke pojedinim tehnologijama pa čak i kroz krive statističke podatke onemogućavati razvoj obnovljivih izvora energije u Hrvatskoj. Pritom mislim da je 2015. Hrvatska sa 17% udjela

potrošnje obnovljive energije preko noći skočila na 28% jer je uključena biomasa koja je statistički bila računata na drugačiji način.

Insinuirate da tu nešto nije kako treba?

To je službeno objavio Eurostat u veljači 2016., podatke je dobio od Hrvatskog zavoda za statistiku, a sve izjave dužnosnika do tada su bile da je Hrvatska po potrošnji energije iz OIE na 16-17%. Te podatke moralo je veri-

ficirati Ministarstvo gospodarstva, no sve koje sam pitao iščuđavali su se odakle brojka o 28%. Nevjerojatno je da statistička pogreška iznosi 10%, to ne vjeruje ni Europska komisija. Stvar je navodno u tome da je prije toga bila uključena samo drvena biomasa za koju su ispostavljeni računi o trgovanju, a jako puno građana za energetske potrebe koristi svoju privatnu šumu. Ne dovodim u pitanje da se to moglo dogoditi i da je usvojena neka druga metodologija. I neke druge države su radile statističke korekcije, ali od dva-tri posto, ne 10%, a treba uzeti u obzir i o kojoj količini energije se radi. Skočiti 10% u ukupnoj potrošnji je malo previše za tri mjeseca, kao i da je ta statistička pogreška bila tako velika. To je malo zabrinjavajuće.

Nova vlast je najavila izradu nove energetske strategije. S obzirom na EU smjernice, na čemu bi trebao biti baziran niskouglijični razvoj, s obzirom na specifičnu situaciju u kojoj se nalazi Hrvatska? Treba li odustati od pojedinih fosilnih energenata?

Trebalo bi promatrati neke europske politike koje trenutačno nastaju, a definiraju razdoblje 2020.-2030. Europska komisija šalje jasnu poruku državama članicama da su jako zanemarile korištenje obnovljivih izvora energije za grijanje i hlađenje, a to su dizalice topline, geotermalna postrojenja, korištenje sunčeve energije za pripremu tople vode i grijanje. Spominje se promjena goriva s plina na biomasu, ali pritom mislim na pelete, a ne ogrjevno drvo. Mi

glavninu peleta izvozimo, a ne proizvodimo ih iz drvnih ostataka već iz zdravog drveta, što će vjerojatno vrlo brzo biti zakonom zabranjeno. Osim toga, operatore distribucijskog sustava bi trebalo pripremati da učine mrežu dostupnom individualnim proizvođačima električne i toplinske energije i energetskim zadrugama, kao i manjim gradovima i općinama. To su ukratko poruke zimskog energetskog paketa. Cilj europske energetske politike i buduće hrvatske energetske strategije bi trebao biti da u konačnici energija za građane bude jeftinija. Kada se isplate kapitalni troškovi u postrojenja, energija će biti jeftinija jer je energent dostupan i jeftin. Ako govorimo o domaćoj biomasu, mi smo ti koji joj možemo kontrolirati cijenu, ne OPEC, Trump ili Putin, a kroz tu cijenu možemo imati skrivenu subvenciju.

Obnovljive izvore energije treba nekako i financirati. Svjedoci smo da su isplate poticaja proizvođačima počele opterećivati krajnju cijenu energije. Kako to riješiti?

Imali smo ogroman upad u sustav poticaja - zašto nitko ne proziva HEP što je njegova visokoučinkovita kogeneracija ušla u sustav poticaja, što godišnje košta 300 milijuna kuna? Još uvijek važeća direktiva o energetske učinkovitosti spominje poticanje visokoučinkovite kogeneracije snage do 10 MW. Tko je u Hrvatskoj odgovoran što je HEP ušao u sustav poticanja s 200 MW? Netko je propustio u naš zakon staviti ograničenu snagu kogeneracije. U EU

nema primjera poticanja komercijalno isplative visokoučinkovite kogeneracije. To bi se u inozemstvu proglasilo davanjem državne potpore, osim toga takvu elektranu mogao bi izgraditi i privatnik i tražiti poticaje. Netko bi mogao staviti taj slučaj na Europski sud, jer Hrvatska nije pravilno interpretirala Direktivu o energetske učinkovitosti u svoje zakonodavstvo. Njezin cilj je bio što više malih kotlovnica zamijeniti s kogeneracijama.

Kako bi komentirali dosadašnji razvoj obnovljivaca u Hrvatskoj?

Radilo se klijentelistički. Dakle, sa svakom promjenom vlasti mijenjale su se tarife i kvote, ovisno o tome tko je iz nekog sektora obnovljivih bio bliže vlasti. Tako možemo vidjeti da je na početku kada su krenuli poticaji, najveća suma bila predviđena za geotermalnu energiju, ali iz nekog čudnog razloga projekti nisu realizirani. Zatim se išlo na poticanje vjetroelektrana i nešto manje Sunca. Može se vidjeti i tko ima najviše bioplin-skih postrojenja u Hrvatskoj. Statistika vrlo jasno može pokazati kako se pomoglo određenim proizvođačima. Znalo se da pada cijena opremi i Ministarstvo gospodarstva je i prije 2012. lako moglo korigirati poticaje na jednogodišnjoj ili polugodišnjoj razini i tada bi upadi u sustav poticaja bili puno manji. Država je s druge strane održavala socijalni mir tako da nije povećavala naknadu koju plaćaju potrošači. Tako su nositelji projekata ostvarivali ekstra profit. Kada sam došao u ministarstvo naglasio sam da trebamo

definirati koliki profit im može dopustiti kroz korekcije cijene. To je poslalo negativnu sliku o tehnologiji, a zapravo je krivica u zakonodavcu. To je korupcija protiv koje bi se trebali boriti. Druga politička korupcija dogodila se u HERA-i. Ako je postojalo ograničenje od 400 MW za priključenje vjetroelektrana i ako je nezakonito mijenjan nacionalni akcijski plan kojim su se snižavale kvote za vjetar, zašto HERA u zadnjih mjesec dana 2013. izdaje dozvole za povlaštene proizvođače i odjednom imamo 800 MW potpisanih ugovora. Mi smo na FER-u dokazali da sustav može prihvatiti 800 MW, pa i više, jer vjetar ne puše jednako svugdje. Čak se pokazalo da bi tehnički bilo moguće prihvatiti 2,5 GW vjetra, no pitanje je cijene priključka. Bar pola od toga Hrvatska bi mogla do 2020. primiti u elektroenergetski sustav. HERA je izdala i dozvolu za kogeneraciju, a uop-

će je ne spominje. Ona je trebala regulirati tržište, a napravila je veliki nered.

Kako sada popraviti stanje?

Europska komisija je poručila da ne treba retroaktivno smanjivati tarife i destimulirati priključke, što je napravila Španjolska. Država bi trebala maknuti HEP iz sustava poticaja i priznati pogrešku. Mislim da građani ne bi trebali plaćati nečiju korupciju. Bez pregovora s vlasnicima projekata ne bi se smjelo smanjivati poticajne tarife jer se riskiraju izgubljeni sudski sporovi. Trebalo bi gledati kako financijski opteretiti one koji sada ostvaruju ekstra zaradu, uvođenjem ciljanog poreza na dobit.

Projekti u obnovljivcima u Hrvatskoj jako su opterećeni visokim troškovima kapitala, što destimulira ulaganje. Mnogi ne zarađuju tako puno, uvođenjem premijskog mo-

dela priča se dodatno komplicira, a neki projekti bi mogli postati neisplativi. Kako adresirati taj problem?

U Bruxellesu smo istaknuli da neke članice eurozone, ne samo Hrvatska, već i Rumunjska i Bugarska, imaju veći trošak kapitala za iste tehnologije nego u Njemačkoj ili Francuskoj i da Komisija o tome treba voditi računa, ako govorimo o zajedničkom unutarnjem tržištu. Kad je riječ o kamatama na kredite, za to ne treba kriviti samo zaduživanje države već i premiju na politički rizik i nestabilnost Vlade, jer svima izvana je jasno da se akti nižeg reda kroje prema pojedinim interesnim skupinama na vlasti. Bilo tko tko želi dati kapital ili investirati želi se osigurati od moguće štete. Osim toga, trošak priključka trebao bi biti jednak u Hrvatskoj kao i u Njemačkoj, a države bi trebale ulagati u operatore dis-

tribucijskog sustava da budu u stanju priključiti «prosumere».

Kakav je pogled EU na korištenje plina?

On je okolišno najprihvatljivije gorivo, jer su emisije CO₂ manje za 40%, a manje su i emisije sitnih čestica. Treba uzeti u obzir diversifikaciju opskrbe i LNG, primjerice u EU se puno priča o plinu u ciperskim vodama i njegovom korištenju. Nužna je sinergija između HEP- i INA-e u Rijeci kako bi se stara TE Urinjin prenamijenila u visokoučinkovitu kogeneraciju na plin. To je najbolja i najisplativija lokacija za plinsku elektranu u Hrvatskoj. TE na Perući nije dobro rješenje jer nema rješenja za toplinski konzum. Osim toga, plin zbog okolišnih razloga ima budućnost u pomorskom prometu - mi ćemo u dogledno vrijeme morati svoju flotu trajekata prebaciti na korištenje prirodnog plina i trebat ćemo definirati luke kao opskrbenne centre za brodove. Također, plin treba zauzimati značajno mjesto u strategiji za alternativna goriva. Izborili smo se da hrvatske autoceste uđu u TENT mrežu, a na njoj trebaju biti punionice za UNP i za električna vozila. Osim toga ne treba zaboraviti plin koji će trebati proizvoditi iz biorazgradivog otpada i koji će nakon pročišćavanja moći biti utisnut u plinsku mrežu. To je dio strategije postupanja s otpadom.

Da, Hrvatska je primjerice u svom Nacionalnom programu ruralnog razvoja, (čije donošenje je preduvjet za povlačenje novca iz bogatih EU fondova za

ruralni razvoj op.a.) potpuno marginalizirala korištenje obnovljivih izvora energije, što je jako loše. Ministarstvo poljoprivrede je u programu najveći naglasak stavilo na mogućnosti kupovanja poljoprivredne opreme, a ne na poticanje udruživanja i posredno osnaživanja poljoprivrednika. Tu je postojao potencijal za obnovljivce, energetsku učinkovitost. Hrvatska može kroz Strategiju pametne specijalizacije provući i novac za napredne tehnologije. Niše postoje u programima kohezijske politike, trebalo se informirati u Europskoj komisiji. Ako na nacionalnoj razini nisu optimalno doneseni bazični dokumenti, nemoguće je privući novac iz EU fondova pa ni lokalne razine ne mogu prepoznati svoju priliku.

Kako bogate članice koriste EU fondove?

Imao sam prilike posjetiti pročištač otpadnih voda u Strasbourgu. Kroz program Life+ financirali su projekt kojim su željeli ispitati kako iskoristiti proizvedeni deponijski bioplin kako bi ga pročistili u biometan i utiskivali u plinsku mrežu grada. Novac su iskoristili za istraživanje najbolje tehnologije, izradu pilot postrojenja, analizu plina... Za projekte i istraživanja tranzicije u čistiju energetiku može se dobiti novac. Treba se pitati zašto Velikogoričani skupo plaćaju grijanje, a grad im leži na geotermalnim izvorima. Interesi gradova ne moraju biti identični interesu HEP-a i tu nastaje problem kod ostvarenja koncepta pametnih gradova. HEP ne mo-

že dobiti novac iz fondova, ali kada bi gradovi postali suvlasnici svoje toplinske mreže moglo bi se doći do dijela kapitala iz EU fondova i EIB-a za izmjenu magistralne mreže toplinskih sustava kako bi se smanjili gubici, ili bi možda koristili drugačija rješenja za grijanje. Pitanje je kakva je komunikacija između HEP-a i gradova.

Ministar Slaven Dobrović bio je suočen s brojnim kritikama vezano za Plan gospodarenja otpadom i zbog usporavanja gradnje Centara za gospodarenje otpadom. Kako gledate na njegovu politiku?

Dobrović pokušava spašavati državu da ne plati penale jer ne poštuje vlastite zakone u odvažanju otpada. Prvo ćemo početi plaćati penale za nesansirana odlagališta, jer do kraja 2018. moramo imati sanirana sva odlagališta. To će puknuti. Komisija vrlo dobro poznaje stanje u Hrvatskoj i polovinom 2019. zatražit će objašnjenje zašto nije ostvarila te ciljeve i procijenit će na osnovu toga da li smo na dobrom putu i kasnimo, ili se radi o kontinuiranoj opstrukciji europska politike i tužit će nas Europskom sudu. Dakle, imamo šanse da se izvučemo, a penali će ovisiti o težini prekršaja i plaćaju se iz državnog proračuna po danu, sve dok situacija ne bude riješena. To su kazne od nekoliko tisuća do nekoliko desetaka tisuća eura po danu. Komisija ne dozvoljava spaljivanje dok se ne ispoštuje hijerarhija postupanja s otpadom.

Razgovarala: Nina Domazet

#STOPGLYPHOSATE
EUROPSKA GRAĐANSKA INICIJATIVA

CILJ HRVATSKA:
8.250 *potpisa*

The Greens/EFA
In the European Parliament

STOP

GLYPHOSATE